QVÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPVTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM, die Iouis xxij. Februarij.

M. ROLANDO MERLET, DOCTORE MEDICO, PRÆSIDE.

An panis, aqua, vita beata?

I.

TVNC homines beatos & ſanos ſe exiſtimant, cum in vitæ functionibus non præpediuntur, nec torquentur doloribus. Et ſane ſumma humanæ vitæ felicitas, quæ ſanitas eſt, vt abſoluta fuctionum animæ, & corporis integritate dignoſcitur, ſic & definitur: Nec hanc quippiam magis impedire poteſt, quàm maximus excrementorum prouentus, à quo ſpiritus, præcipua animæ organa, inficiuntur, & meatus corporis infarciuntur; & ſic libero horum præpedito commeatu miſeram vitam homo tranſigit, & natiuo calore penè ſuffocato luridâ bile ſuffuſus, vel albâ pituitâ tumidus, mortuo fere ſimilis ad cymbam progreditur.

II.

VARIETAS alimentorum vt prauorum ſuccorum, ſic & morborum varietatem parit:

quare in eligendis cibis, & in exhibendis, ſummâ eſt vtendum cautione; atque ideo non ſolùm quantitatis & qualitatis, ſed & præparationis, temporis, & ordinis eorum eſt habenda ratio; alioquin cruditas & confuſio, fieret non coctio, ſi coctu difficilia facilioribus præmitterentur, ſolida liquidis, & aluum aſtringentia lubricantibus, necdum confectis prius ingeſtis eduliis alia denuò intruderentur, & niſi ad id impelleret fames, quam & ſitim diuerſa coquorum condimenta, irritare potius valent quàm explere, nihil verò melius conducit vtrique ſedandæ quàm panis & aqua.

III.

PANIS inter alimenta vt neceſſitate, ſic & ſalubritate primarium locum jure merito ſibi vindicat, maximè ſi ſit confectus ex optimo tritico, quod ſit colore aureum, conſiſtentiâ denſum, graue, & durum, nec recens nimis, aut vetuſtum, nec ex ſolo pingui collectum, & ante triturationem lotum, & poſtea optimâ & copioſâ aquâ ſubactum, hanc ob cauſam cæteris Panis Gonetiacus eſt præferendus; vt fermentatus, azymo; Salitus, non ſalito; in furno coctus, focario; & qui compactus ex farina, tenuiori incerniculo excuſſa, & Piſtrinis aquaticis potius quam Æolicis comminuta. Hic panis vt laudabile, ſic & firmum & minime excrementitium corpori alimentum ſuggerit, nec tantum ſolidam, humidam, & ſpirituoſam ſubſtantiam valet reparare, ſed inſuper inter condimenta poteſt quoque recenſeri.

I V.

AQVA omnia per omnia nutrit, vt ignis omnia per omnia mouet: inde ὄχημα τροφῆς potest vocitari. Verum non tantum cibis distribuendis & diluendis aqua inseruit, sed & duabus qualitatibus quibus pollet, sitim sedat, & natiui caloris humidum primigenium depascentis actionem remoratur: hinc hydropotæ viuaces. Et cum è cœlo & terrâ aqua possit profluere, terrenæ anteponenda cælestis, maxime illa quæ Ioue tonante decidit, & in cisternæ purissimâ arenâ defœcatur: quæ cum non ita frequenter occurrat, vtendum fontanâ cujus origo versus orientem solem spectet, & in domum per tubos fictiles potius quam plumbeos deferatur: vel fluuiali; quæ vt panis alibilem succum cito distribuit, sic & humidæ substantiæ jacturam resarcit. Hic potus facilis & salutaris: nam (vt vinum) caput non tentat; nec ventrem grauat, sed roborat; nec appetentiam dejicit, sed excitat.

V.

HOC facile parabili conuiuio primorum sæculorum homines longam & sanam vitam traducebant, & nondum repertâ variâ & multiplici obsoniorum & ciborum copiâ, multi morbi ignoti erant, aut non ita frequentes; quare felix, panis & aquæ conjugium, quod vt ciborum & vinorum varietas fœturam morborum non parit, sed sanguinem optimum, temperatam & duram carnem procreat. Hic cibus vt sat facile coquitur, sic cito distribuitur & firmiter assimilatur, nec multum nocitu-

3,60

ra excrementa reponit. Ευπόριστος & μονοειδὴς hæc mensa sobriis sufficiet, sed non lurconibus & abdomini natis, quibus si non satis ampla & grata videatur, expectanda erit fames, quæ suauem reddat, vel condienda labore quem excipiet somnus tranquillus, vini ciborumque vaporibus minime perturbatus. Tunc ad satietatem reficere se licebit, cum panis repletio & corruptio, carnium corruptelâ sit minus periculosa, & hic conuictus facilis corpori non tantum prodest, sed & mentem multis beat commodis cum tamdiu sit mens sana in corpore sano.

Ergo panis & aqua, vita beata.

Asserebat Lutetiæ ANTONIVS LE MOINE, Parisinus, A.R.S.H. M. DC. LXIII.

PARISIIS,
Apud FRANCISCVM MVGVET Typographum Regium, viâ Citharæ, ad insigne Adorationis Regum.

1141